

HRVATSKA MISAO

PREDPLATA ZA ŠIBENIK I AUSTRO-UGARSKU GODIŠNJE K 14.—
POLUGODIŠNJE I TROMJESEČNO SURAZMJERNO, MJESEČNO
K 2.50. — POJEDINI BROJ 10 PARA. — OGLASI PO CIJENIKU.
PLATIVO I UTUŽIVO U ŠIBENIKU.

- IZLAZI SVAKI DAN -

TELEFON BR. 74. — ČEKOVNI RAČUN 129.871.

UREDNIŠTVO I UPRAVA NALAZE SE NA TRGU SV. FRANE IZA
OBCIN. PERIVOJA — VLASTNIK, IZDAVATELJ I ODGOVORNI
UREDNIK JOSIP DREZGA. — TISAK: HRVATSKA ZADRUŽNA
TISKARA U ŠIBENIKU, U. Z. S. O. J.

GOD. II.

ŠIBENIK, četvrtak 15. listopada 1914.

BR. 123

Kod Varšave 8.000 Rusa zarobljeno. Pobjede kod Schirwindta 3.000 Rusa zarobljeno. Zauzeće Lillea 4.500 zarobljeno. POTJERA ZA RUSIMA PREKO KARPATA.

U Ruskoj Poljskoj.

3.000 zarobljenika, 26 topova i Lyck u njemačkim rukama.

BERLIN, 14. listopada. Službeno se saopćuje danas o podne: Na istočnom ratištu u bojevima kod Schirwindta Rusi su bili potisnuti.

Gubitak Rusa kod toga iznosi: 3.000 zarobljenika, 26 topova i 12 pušcanih strojeva.

Lyck se opet nalazi u našem posjedu.

Pobjeda kod Varšave.

8.000 zarobljenika. — 25 topova.

BERLIN, 14. listopada. U južnoj Poljskoj ruske prednje čete bile su bacene natrag na Varšavu.

Pri tome je našim četama palo u šake 8.000 zarobljenika i 25 topova. Biala, južozapadno od Varšave, bila je od Rusa izpražnjena.

U GALICIJI.

Bojna linija se širi.

BEČ, 14. listopada. Službeno se saopćuje:

U liniji Stary-Sambor-Medlika naše čete zahvataju utvrđene neprijateljske položaje. Ovi bojevi dobivaju sve veći prostor.

Na Karpatima.

BEČ, 14. listopada. Nakon četiridnevnih bojeva

zauzeli smo Toronya te gonimo Ruse prema Wysokowu.

U dolini Visle.

BEČ, 14. listopada. I u dolini Visle naše čete održale su uspješna kreševa sa uzmičućim neprijateljskim odjelima.

U Francuskoj.

Na bojujnoj fronti.

BERLIN, 14. listopada. Sa fronta naše vojske nema se ništa nova za javiti.

Zauzeće Lille-a. 4.500 ZAROBLJENIH.

BERLIN, 14. listopada. Veliki glavni kvartir javlja danas o podne:

Lille je u našim posjedu. Kod Zauzeća utvrde zarobismo 4.500 neprijatelja.

U Belgiji.

Bijeg Belgijanaca.

BERLIN, 14. listopada. Neprijatelj je u divljem bijegu iz Genta prema zapadu k obali. Među bježecima nalazi se i dio posade Antwerpena. Naše čete neprijatelja slijede.

Sarajevski atentat pred sudom.

Rasprava u procesu proti atentatorima Principu i družini, koja je počela 12. ov. mj., vodi se u prisustvu javnosti. Osim Principa sjede na optuženičkoj klupi i 24 sudruga. Atentator Muhamed Mehmed Hasi pribjegao je u Crnogoru, gdje je od vlasti bio uhapšen. Ali njemu je uspjelo uteci iz tamnice u Nikšiću. Njegovo boravište nepoznato je. Poslije čitanja optužnice počelo je ispitivanje atentatora Nedjeljka Čabrinovića.

Optuženi Čabrinović priznaje da je u početku slavio socijalističke a zatim anarhističke ideje. Kasnije kad je u Beogradu došao i doticaj sa srpskim majorom Vasićem, u njemu je nastao preokret za srpski nacionalizam, te je zamišljao da se nasilno odcijepi jugoslavenske zemlje Austro-Ugarske od Monarhije pa da se ove pripoje Srbiji.

Prva misao da ubije Franju Ferdinandina došla mu je kad je primio ostrižak lista u kojemu je stalo da će nasljednik doći u Sarajevo. Ovu vijest priopćio je on i Principu, koji ga je nagovorio da snjime zajedno izvrše atentat. Čabrinović je nasjedio zato jer se u Beogradu svuda tvrdilo, da je nasljednik vojga ratne stranke, koja hoće da osvoji Srbiju.

Optuženik je priznao da je znao da društvo „Narodna Obrana“ služi veliko srpskim ciljevima. Princip ga je upoznao sa činovnikom državne željeznice Ciganovićem, da od ovoga dobije oružja i bombe. Ali Ciganović izjavi mu da ni sam nema sredstava da nabavi brovning-revolver, nego će ih uputiti na majora Tankosića. U toliko su Princip i Čabrinović zadobili za svoju namisao i Grabeža. — Ova posljednji pošao je u Tankosića, koji ga je zapitao ako su oni odlučni da izvedu atentat, našto su oni od Ciganovića dobili četiri revolvra, koji je učio pucati takogjer i Grabeža i Principa.

Prije odlaska u Bosnu Ciganović mu je dao šest bomba i cijankalija. Kod oproštaja Ciganović predao je Principu pismo za srpskog majora Popovića u Šapcu, koji ih je imao primiti i sa krivim legitimacijama željeznicom opremiti u Ložnicu. Tu ih je dočekao pogranični kapetan Pervanović, koji je Grabeža i Principa povjerio finansijskom nadgledniku Grbiću da ih ovaj prebaci preko bosanske granice. U Tuzli Čabrinović se je susreo sa Principom i Grabežom, i s njima dalje otputovao. U Sarajevu sakupio je sve atentatore Danilo Ilić i između njih razdijelio oružje i cijankalij.

Optuženik priznaje da je bacio bombu na automobil prijestolonasljednika namjerom da ga ubije. On kaže takogjer da je u mjesecu travnju posredstvom direktora tiskare Cibojin Dačića bio prestavljen prijestolonasljedniku Aleksandru i da je s njime razgovarao. Sadržaj razgovora optuženik ipak neće da izdade.

Otvor realne gimnazije.

Otvor c. k. realne gimnazije u Šibeniku bit će na 19. ovog mjeseca svečanom službom božjom. Redovita će poučka početi sutradan 20. listopada.

Pokrajinsko Školsko Vijeće dozvolilo je učenicima, koji nijesu iz Šibenika, te za taj dan ne mogu prispijeti, da se mogu upisivati i naknadno.

Upraviteljstvo c. k. realne gimnazije javlja da će otvor škole slijediti dne 19. tek. mj. sa sv. misom u crkvi zavoda na 9 sati jutrom. Sutradan 20. listopada počet će redovito poučavanje. Upisivanje učenika biće dne 16 i 17 tek. od 9 do 12 sati prije podne. Učenici koji su s dvora mogu se upisati te položiti prijamni ispit i do konca tek. mjeseca.

KRONIKA.

„N. W. Tagbl.“ javlja: Kod svojih nalova na Przemysl Rusi su doprli jedino do ograda od žice i jaraka. U jurišima od 6. do 9. listopada izgubili su Rusi kod Przemysla 40.000 ljudi.

Po „Novoj Reformi“ posvema je skršena ruska ofenziva na potezu Rozwadow-Mielce-Ossino. Rusi se povlače od Dunajca na iztok. Ofenziva naših četa na obalama Visle krasno napreduje. Između Kjelca Šćućina gotovo već nema Rusa, već se u paničnom bjehu povlače prema Ivangorodu. Kako se čuje, bila su u tom prostoru tri ruska vojna zbora i dvije konjaničke divizije. Bojevi iza prelaza preko Visle trajali su dva dana, a svršili su podpunim uspjehom za naše čete.

Po vijestima iz Königsberga, njemačka je vojska na cijeloj fronti zastavila ruske čete, koje su ponovno prodrle u Istočnu Prusku. Boj se sada već bije na ruskom tlu. Jugozapadno od Wirballena odigrao se topovski boj. Jedan ruski juriš odbijen se uz usadne gubitke Rusa. Mrtva tijela palih Rusa u čitavim su hrpama pokrila bojište.

„Neue Pol. Kor.“ javlja s pouzdane strane: Ruska vojska uklonila se je odlučno bitki s Hindenburgom, te se povukla za Vislu. Time su se austro-ugarske čete napokon riješile pogibelji, da će ih Rusi zaočiti. Ovdje se je sad pojačala nalova

snaga saveznih vojska. Takodjer englezki izvještaji potvrđuju, da se Rusija povlači, da navodno spriči prodiranje protiv Varšave.

Ruski car povratio se sa ratišta natrag u Carsko Selo. Zrak na ratištu mu ne prija, a u Carskom Selu je najsigurniji.

Ministar vanjskih posala kraljevine Italije Di San Giuliano nalazi se na umoru.

Koncerat za „Crveni Križ“.

Zanimanje cijele naše javnosti za koncerat, koji će dne 18. t. mj. biti priredjen u korist austrijskog „Crvenog Križa“, upravo je izvanredno.

U nedjelju su bili izdani oglasi, kojima se je koncerat občinstvu najvjestio; svi mjestni dućani izložile te oglose u svojim izlozima.

Već u prošli ponedjeljak kazalište je bilo rasprodano: više nema jedne lože, niti jednog sjedala u parteru.

Svi se pak natječu, kako će što bolje doprinjeti toliko umjetničkom koliko i finansijskom uspjehu koncerta.

Kako je već bilo javljeno, kazališna uprava je besplatno ustupila kazalište za koncerat, ne samo, nego je stavila sve društvene lože besplatno na raspoloženje odbora.

Slijedeća pak gospoda privatni vlasnici loža poklonili su „Crvenom Križu“ utržak svoj loža: obitelj Mazzoleni pet loža; Villi Beroš, Pio Negri, Mila ud. Inchiostri, Gina Galvani-Gogola, Ante Bontempo, Dr. Melko Marassovich po jednu ložu.

Tvrđka Ante Šupuk i sin, vazda pripravna, da u svakom dobrotvornom podhvatu darežljivo sudjeluje, poklonila je besplatno rasvjetu kazališta.

Hrvatska Zadružna Tiskara u Šibeniku poklonila je besplatno sve tiskarske radnje za oglose, ulaznice, programe i t. d., što su kod iste bile objavljene i što će se obaviti povodom koncerta.

Društvo dobrovoljnih vatrogasaca odredilo se je hvalevrijedno svake pristojbine za vatrogasnu službu preko koncerta i odredilo je, da jedan odio vatrogasne čete obavlja počastnu stražu u kazalištu.

Osobje namješteno kod kazališta, kao mašinište, redatelji, poslužnici, odrekose se spremno svake nagrade.

O KOLERI.

Dr. Josip Pasini, III.

Osobito za vrijeme epidemije valja držati tijelo čisto: ruke, lice i zube valja prati kuhanom vodom, jer inače voda, a s njome i klica može lako u usta.

Pošto u većini slučajeva kao izvor zaraze služi pitka voda, to ne valja piti svježu vodu već prokuhanu.

Na hljeb valja obratiti veliku pažnju, jer on dokle dospije do naših ustiju, prolazi kroz mnoge ruke; s toga je najbolje peći kruh kod kuće ili ga prije uporabe staviti u kućnu peć ili na žeravu.

Sudove, u kojima je jelo, ne smije se prati hladnom vodom, ako ona nije baš čista, već vrućom ili prokuhanom.

Pred svakim jelom valja pažljivo oprati ruke. Pošto muhe mogu prenijeti zarazu, valja je pažljivo pokrivati i na sve moguće načine utamajivati muhe. Psi i mačke mogu na svojoj dlaci i šapama prenositi klicu bolesti.

(Svršit će se).

Domaće vijesti.

Ravnateljstvo Družbe sv. Ćirila i Metoda za Istru u Opatiji javlja svim svojim prijateljima i prijateljicama naše hrvatske stvari u Istri, da je uslijed teških prilika otvorilo samo polovicu škola, slovom 35 škola sa 47 učiteljskih sila u najizloženijim mjestima u Istri. Uza sve to „Družbi“ treba za same učiteljske plaće mjesečnih 5000 kruna, pa se preporuča za što izdašniju potporu. Na žalost u drugoj polovici rujna t. g. primilo je ravnateljstvo samo ove priloge G. I. Karvalaris, učitelj Mali Vareski K 10, G. Dr. Vladimir Cesar, Zagreb K 10, G. T. Stiglić, ljekarnik, Irig K 10, Poglavarstvo upravne općine, Brod Moravice K 10, G. Dr. Mirko Kasumović Koprivnica u spoman mladog prijatelja Trbojevića palog na sjevernom ratištu K 10, G. Franjo Horvat, Kiš, Karlovec K 10.

U pomoć „Družbi“ za Istru!

Promjene moratorija. „Wiener Zeitung“ i „Reichsgesetzblatt“ objelodanjuju naredbu cijelog ministarstva kojim sve privatno-pravne novčane obveze dužnika nastanjenih u Galiciji i Bukovini bivaju potpuno odgođene.

Druga naredba cijelog ministarstva određuje, obzirom na želje pučanstva, da se od obveze dospjelih prije 14.8. mora isplatiti na 14./10. samih 10%, sa kamatama cijele obveze i sa pristojbinama, a na 14./11. ostalih 15%. Odredba da se mora uplatiti najmanje K 100 ukida se. Jedino ista vrijedi za mjenice i chechove za koje bez razlike vrijedi 25% uplata.

Grad i okolica.

Otvorenje realne gimnazije. Kako na drugom mjestu donosimo, naša realna gimnazija otvara se dne 19. ov. mj. Općina bila se obratila brojajavno na pokrajinsko školsko vijeće, a nar. zast. dr. Dubravko na namjesnika gosp. grofa Attemsa. Vlasti su odmah udovoljele opravdanju ovoj želji, što se je gragjanstva najprijetnije dojmilo.

Poginuli i ranjeni častnici 23. pukovnije. Od domaćih 23. domobranske pukovnije poginuli su sljedeći častnici: major Rüdiger Artur (umro usljed zadobivenih rana), kapetan Peril Emil i nadporučnik Holub Gustav. Za ove se zna stalno da su poginuli na polju slave za kralja i za dom.

Za nadporučnika Schirmbacher Karla i Roschera te poručnika Bradača nezna se, da li su mrtvi ili ranjeni.

Ranjeni su: kapetan Bauer Ernest od 2. kump. i kapetan Rašica Ivan od 4. kump. Bolestan je nadporučnik Beban Armando, koji je za hrabrost bio odlikovan.

Ranjeni i bolesni 23. kumpanije na oporavku. Od domaćih naše domobranske 23. pukovnije prispijeli su ovo dana za oporavak, a neki su ovdje na njezi, za vrijeme od 10 dana do 4 tjedna sljedeći:

Kadet aspirant Josip Montanari iz Šibenika, koji je ovo dana promaknut za kadeta; Barišić Josip iz Rupa, koji je bio teško ranjen; Romić Todor iz Ervenika; Milović Lazar iz Skradina; Huijev Spiro iz Primošten; Duilo Paško; Jokić Damjan; Perić Nikola; Generalović Miho; Ferenčina Josjo; Vreć Paško; Jelić Adam; Bandić Božo; Miočić Jakov; Erceg Mate; Alavanja Ilija; Bukarića Božo; Maleš Ergo iz Sinja; Ivković Šime; Tanga Rade; Milutin Fortunato iz Krapnja; Čaleta Mate; Cvitan

Dunko iz Zatona, teško ranjen; Arđalić Jakov; Ivković Josip iz Brnaca; Pandža Ivan iz Brnaca.

Juranek Josip iz Češke, Laco Petar iz Korita; Sunko Filip iz Miljevaca; Poljak Dujam iz Glavice; Zečević Božo iz Maovice; Kekec Jakov iz Hrvata; Sikirića Josip iz Jabuke; Vuković Ivan; Kesić Stevan; Gijić Jovan; Jajaš Martin; Bajić Martin iz Vrpolja; Perajić Tadija iz Zadra; Kardum Šime iz Nunića; Knežević Luka iz Boraje; Ivčić Jakov; Knežević Petar; Čičin Ante iz Vodica; Črijenko Šime iz Vodica; Klaić Nikola iz Ceranja.

Gregov Martin iz Preka; Ivanac Šime iz Sutomišćice; Martinov Božo iz Preka; Tomas Lujó iz Biograda; Klaić Nikola; Fialo Josip iz Češke; Perić Lovre; Luša Šime; Radić Miloš; Popić Ivan iz Kaštel Staffiča; Vukorep Paško iz Dubrave; Cvitan Luka iz Zatona.

Ranjeni i bolesni 37. pukovnije u Šibeniku. Od 37. domobranske pukovnije (Gruž) ovo dana su ovdje: Dr. Čedomir Medini, odvjetnički kandidat u Šibeniku; Gjelalija Marko; Filipović Petar; Dr. Jakov Bosino iz Kaštela.

Kaštelanskog grozđja i masta, dobre vrsti, tko želi nabaviti neka se obrati na Ćiril Zaneta. Kaštel-Stari.

VELIKA ZLATARIJA
GJ. PLANČIĆ
Vis - Starigrad - Velaluka
ŠIBENIK.

P. T.

Častimo se staviti do znanja svakoj cijenjenoj osobi, da smo već od davna osnovali klesarsku zadrugu pod naslovom:

PRVA SPLITSKA
KLESARSKA ZADRUGA
registrirana na ograničeno jamčenje
U SPLITU.

Zadruga obavlja svakovrsne klesarske radnje bilo u mramoru ili kamenu uz najpovoljnije uvjete.

Osobitom preciznošću izradjuje žrtvenike, balaustre, krstionice, nadgrobnih spomenike itd. u najmodernijim slogovima. Skladište je opskrbljeno sa mramornim materijalom, također mramornim pločama za pokušstvo. Buduć je ista providjena izvrsnim radnim silama i dovoljnim kapitalom, to je u stanju svaku naručbu brzo i tačno izvršiti na potpuno zadovoljstvo gg. naručitelja.

Na zahtjev šalje nacrt, uzorke materijala, kao što i sve upute i razjašnjenja.

Preporuča se ugodnom obćinstvu i prepoštovanom svećenstvu, da ju počaste svojim cijenjenim naručbama.

UPRAVA.

Novi bačvarski majstor
u Vodica

FRANE RADETIĆ
iz Lastva u Istri.

Dajem na znanje poštovanom obćinstvu Vodica i svoj okolici Šibenika, Skradina, Zlarina, Prvić-Luke, Šepurine, Zatona, Tribunja, Tijesna, Jezera, Murtera, Betine, Zlosela itd., da sam svoju radnju bačvarsku prinio iz Kastva u Istri u Vodice. Imam četiri radnika, radnju sa svim modernim sudovima, to jest bačava, gotovih čabrova, maštela, karatela, vinopritakača, vidara i svake vrsti sudova na barile po zahtjevu svake veličine. Isto držim skladište obruča, duga, jelovih, smrkovih od svake veličine itd.

Cijene umjerene tako da se ne boji nikakve utakmice.

Remington Standard

Jedan pisarić strojeva
milijun u porabi.

Model X i XI.
BEZ KONKURENCIJE
Podpuno

amerikansko pokušstvo

GLOGOWSKI & Co. - TRST

Piazza della Borsa No. 14 i kat
Telefon br. 17-70.

NAJMODERNIJE POSJETNICE
IZRADJUJE
HRVATSKA ZADRUGA TISKARA U ŠIBENIKU
u. z. s. o. j.

Na znanje onima, koji sebe ili djecu na život osigurati žele. Prije nego se osiguraju kod tuđih zavoda, neka dadu prvenstvo našem jedinom domaćem zavodu

„CROATIA“

koji ima razne cjenike uz povoljne uvjete; razjašnjenja i upute rado daje Zastupstvo

KOPANI & MILKOVIĆ
ZADAR - DALMACIJA.

Zavod također preuzima osiguranja proti požaru.

PUTNIK ZA DALMACIJU

za jednu bečku ekspozitnu kuću po mogućnosti za sitničarije prima se odmah.

Uzima se u obzir samo ješta čestita osoba.

ADRESA:

ROSENBERG
Hotel Troccoli - Split.
Beč VI., Mariahilferstrasse 170.

PREDPLAĆUJTE SE NA
„HRVATSKU MISAO“.

HRVATSKA ZADRUGA TISKARA ŠIBENIK

UKNJIŽENA ZADRUGA SA OGRANIČENIM JAMSTVOM
(Dr. A. DULIBIĆ I DRUG)

OSKRBLJENA JE SVIM MATERIJALOM, TAKO DA JE U STANJU TOČNO, BRZO, U MODERNOM SLOGU TE UZ VEOMA UMJERENE CIJENE IZRADJIVATI SVE RADNJE SPADAJUĆE U TISKARSKU STRUKU

IZRADJUJE POIMENCE POSJETNICE, TRGOVAČKE MEMORANDUME, RAČUNE, NASLOVNE LISTOVE, TRGOVAČKE I SLUŽBENE OBOJVE, VJENČANE KARTE, PLESNE I DRUGE ZABAVNE POZIVE I PROGRAME, OSMRTNICE, CIJENIKE, JESTVENIKE I T. D. I T. D.

VELIKO SKLADIŠTE TISKANICA ZA OBCINE I ŽUPSKE UREDE.

PRODAJA RAZNOVRNOG ČISTOG PAPIRA I OBOJVA.

OSIGURANJE ŽIVOTA

u raznolikim najnovijim, modernim i vrlo povoljnim kombinacijama preuzima jedini domaći osiguravajući zavod

„CROATIA“

Osiguravajuća zadruga u Zagrebu. - Utemeljena god. 1884.

CENTRALA: Zagreb, u vlastitoj palanci, ugao Marovske i Preradovićeve ulice.

GLAVNA ZASTUPSTVA: Osijek, Rijeka, Sarajevo i Ljubljana.

Podružnica u Trstu, Via del Lavatoio br. 1. II. kat
Telefon 25-04.

Ova zadruga prima uz povoljne uvjete sljedeće vrsti osiguranja

I. Na ljudski život:

1. Osiguranja glavnica za slučaj doživljaja i smrti.
2. Osiguranja miraza.
3. Osiguranja životnih renta.

II. Protiv šteta od požara:

1. Osiguranja zgrada (kuća, gospodarskih zgrada, tvornica industrijalnih poduzeća).
2. Osiguranja pokretnina (pokušstva, dućanske robe, gospodarskih strojeva, blaga itd.).
3. Osiguranja poljskih plodina (žita, sijenja itd.).

III. Staklenih ploča protiv razlupanja.

Zadruga imovina u svim poslovnim granama iznosi . . . K 3,375.050.88
Prihod premija sa pristojbama . . . K 1.571.135.77
Isplaćene odštete od postanka zavoda . . . K 6,400.996.52

Sposobni posrednici i abvizeri primaju se uz povoljne uvjete.

Zastupstvo za Šibenik i okolice

VLADIMIR KULIĆ - ŠIBENIK

KNJIGOVEŽNICA

HRVATSKO ZADRUGA
TISKARE U ŠIBENIKU

u. z. s. o. j. (Dr. ANTE DULIBIĆ I DRUG).

UVEZUJE DUGOTRAJNO I SOLIDNO SVAKE VESTI UVEZA, KAO: PROTOKOLE, MISSALE, MOLLITVENIKE I SVE U TU STRUKU SPA-
DAJUĆE RADNJE

CIJENE UMJERENE. - IZRADBA BRZA
I SOLIDNA.

Raznovrstne, umjetnički izradjene koraljne uredne nakite izradjuje

RIBARSKO - KORALJSKA
ZADRUGA U ŠIBENIKU.

Radiona i izlozi nalaze se na obali kraj perivoja.